

Abelias forslag til politiske tiltak i ny regjeringserklæring for 2017-2021

Næringsutvikling og innovasjon

Det må skapes flere nye jobber i privat sektor.

Et mangfoldig og nyskapende næringsliv er avgjørende for å opprettholde og utvikle velferdssamfunnet. Fremover blir staten mer avhengig av et næringsliv som skaper arbeidsplasser og betaler skatt. Høyproduktive arbeidsplasser som forsvinner må erstattes med nye.

Fellesskapet vil også bli stadig mer avhengig av innovative løsninger som kan redusere kostnader og samtidig øke kvaliteten på offentlige tjenester. En viktig rolle for staten vil være å legge til rette for at næringslivet kan bidra til å skape et bedre tilbud til innbyggerne.

Norge trenger mange nye, bærekraftige vekstbedrifter som kan gi sysselsetting og eksportinntekter. Vi må skaffe 100.000 nye jobber gjennom satsing på det "ufødte" og "nyfødte" næringslivet.

Abelia foreslår derfor følgende tiltak:

1. Styrke den næringsnære forskningen ved å øke basisbevilgningen til de anvendte forskningsinstituttene.
2. Endre opsjonsbeskatningen etter mønster av Sverige og Storbritannia, slik at medarbeidere ilegges kapitalskatt i stedet for lønnskatt når de løser inn opsjoner i aksjer – med utsatt skatt til salgstidspunktet.
3. Etablere en strategi for norsk eksport med målrettede tiltak for internasjonalt orienterte vekstbedrifter.
4. Flytte ressurser fra det nasjonale virkemiddelapparatet ut i test- og teknologisentre (etter modell av Storbritannias Catapult-program).
5. Styrke virkemiddelapparatets ordninger som stimulerer til samarbeid på tvers av bransjer, slik som pre-såkn-, inkubator-, kommersialiserings- og klyngeprogrammer.
6. Fremme etableringen av flere datasentre i Norge gjennom å sikre at det bygges ytterligere fiberforbindelser mellom Norge og andre land, samt at man fjerner eiendomsskatt på maskiner i verk og bruk for datasenterindustrien.
7. Sette krav om at offentlige virksomheter stimulerer til innovasjon i anskaffelser, og etablere en risikoavlastningsordning for slike anskaffelser.

Mer fleksibelt arbeidsliv

Det må lønne seg å jobbe.

Det er stor enighet om at arbeids- og næringslivet de neste ti årene vil oppleve dyptgående endringer. Kontinuerlig omstilling er blitt regelen snarere enn unntaket.

Samarbeid mellom partene i arbeidslivet må styrkes. Det må bli enklere å etablere seg som selvstendig næringsdrivende, og det må etableres gode ordninger for pensjon og forsikring slik at det sosiale sikkerhetsnett ivaretas.

Stadig flere arbeidstakere i det kunnskapsbaserte arbeidslivet har fått betydelig selvstendighet, blant annet gjennom at arbeidsoppgavene til en viss grad kan utføres uavhengig av tid og sted. Skal den norske arbeidskraften være produktiv og konkurransedyktig, må det norske regelverket være tilpasset det globale arbeidsmarkedet. Vi må ha økt fleksibilitet for både arbeidsgiver og arbeidstaker.

Det er også viktig å sikre mobilitet mellom offentlig og privat sektor. Et vesentlig hinder er ulike tjenstepensjonsordninger. Pensjonsordningene i offentlig og privat sektor må likestilles.

Abelia foreslår derfor følgende tiltak:

8. Etablere bedre sosiale ordninger for selvstendig næringsdrivende, herunder skattefavoredert pensjonssparing.
9. Innskuddspensjon må gi individuelle sparemuligheter.
10. Forenkle registrering og systemet for skattelegging av enkeltpersonforetak slik at det blir enklere å starte for seg selv.
11. Modernisere arbeidsmiljøloven slik at regelverket blir enklere å praktisere, særlig reglene om arbeidstid.
12. Revidere arbeidsmiljølovens bestemmelse om særlig uavhengige stillinger slik at flere kan defineres som det.

Offentlig sektor

Staten må bli smartere og fremme, ikke bremse, næringsutvikling.

Digitalisering av norsk næringsliv vil øke vår konkurransekraft og gi grunnlag for nye vekstnæringer. Samtidig vil det bidra til effektivisering av en offentlig sektor som nå utgjør mer enn halvparten av bruttonasjonalproduktet (BNP). Digitalisering av offentlige tjenester og arbeidsprosesser bør sørge for at ansatte i staten kan jobbe enklere og mer effektivt, og at innbyggere og næringsliv får gode og enkle tjenester.

Offentlig sektor må være effektiv, smartere og bærekraftig. Gjennom offentlige innkjøp må staten utvikle nye markeder. Det offentlige må opptre slik at det ikke kveler markeder som allerede fungerer godt.

Abelia foreslår derfor følgende tiltak:

Digitalisering

13. Styrke digitalisering i stat og kommune for å sikre bedre og mer brukervennlige tjenester (gjennom finansierings- og kompetansetiltak slik som f.eks. medfinansieringsordningen).
14. Gjennomføre en «digital vask» av loverket for å avdekke hinder og fremme forslag for å fjerne bestemmelser som hemmer innovasjon og digitalisering.
15. Etablere en nasjonal og overordnet strategi for tilgjengeliggjøring av offentlige data, for blant annet å skape nye tjenester og arbeidsplasser.
16. Legge til rette for nye forretningsmodeller i delingsøkonomien og sikre at nye lover og regler fremmer, ikke hemmer, innovasjon.
17. Utvikle en nasjonal langsiktig plan for oppbygging av digital kompetanse, inklusive datasikkerhet samt hvordan fremme næringsutvikling.
18. Lage en digital langtidsplan etter modell av Nasjonal transportplan (NTP), som gir tydelig retning og prioritering og en bedre oversikt over store digitale fremtidige investeringsbehov (både i oppgraderinger og planlagte store utskiftinger).

Samspill stat og privat sektor

19. Redusere omfanget av det statlige byråkratiet: Når det offentlige får nye oppgaver som utløser behov for ressurser, må det som prinsipp samtidig vurderes om andre oppgaver kan avvikles. Avbyråkratiseringskuttet bør gradvis økes.
20. Det må gjøres en overordnet og prinsipiell avklaring av statens håndtering av sine ulike roller overfor og i markedet, etter modell av de omforente prinsippene for statens forvaltning av statlig eierskap.
21. Gjøre en gjennomgang av alle statlige virksomheter for å vurdere hvorvidt det er hensiktsmessig å fristille hele eller deler av deres underliggende etater. Områder som forskning og egenutvikling av teknologi peker seg ut.
22. Det må utarbeides klare regler for hvilke oppgaver statlige aktører skal kunne etablere ny inntektsbringende virksomhet i.
23. Der det offentlige konkurrerer direkte med aktører i markedet, må det skje på like vilkår.
24. Konkurransetilsynet bør få mandat til å overvåke det offentliges aktiviteter i markedet. Konkurransetilsynet må utarbeide transparente regler og styrke klageadgangen for private aktører som opplever at offentlige aktører opptrer urettmessig i kommersielle markeder.

Helse:

25. Legge til rette for bruk av anonymiserte data fra helseundersøkelser og biobanker som grunnlag for næringsutvikling. Lovverket må være tydelig og gi et forutsigbart skille mellom data som kan være åpent tilgjengelige og de som ikke kan det.
26. Innføre teknologinøytrale finansieringsordninger i helsetjenestene som fremmer bruk av digitale verktøy.

Læringslivet

Utvikling av digitale ferdigheter i hele utdanningsløpet.

Ny teknologi endrer forutsetningene for verdiskaping og fordeling. Dette må møtes med investeringer i kompetanse både for den enkelte, for bedriftene og for samfunnet som helhet. Vi må ha verdens beste skole, globalt ledende utdannings- og forskningsmiljøer og incentiver for etter- og videreutdanning og livslang læring.

Det er allerede for få teknologer i Norge, og gapet mellom tilbud og etterspørsel på IKT-kompetanse øker. Løsningen er flere studieplasser for teknologifag og en satsing på digitale ferdigheter i hele utdanningsløpet.

Abelia foreslår derfor følgende tiltak:

Barnehager:

27. Sikre private barnehager lik rett til etablering og finansiering av barnehager uavhengig av foretaks- organisasjonsform.
28. Etablere et uavhengig barnehagetilsyn.
29. Etablere en finansieringsordning som stimulerer til kvalitet i offentlige og private barnehager, herunder kompetanseutvikling.

Skole:

30. Koding må inn i læreplanen, og innføres fortløpende fra førsteklasse.
31. Styrke satsingen på profesjonsfaglig digital kompetanse i lærerutdanningen og etter- og videreutdanningen av lærere.
32. Opprette en offentlig uavhengig nasjonal portal for digitale læremidler.
33. Styrke skapende (kreative) og praktiske fag (praktisk-estetiske fag) i utdanningen.

Friskoler:

- 34. Inkludere kapitaltilskudd i finansieringsgrunnlaget slik at friskolene får dekket husleiekostnadene.
- 35. Gi friskoler rett til momsfradrag på husleiekostnader på lik linje med offentlige skoler.

Fagskoler:

- 36. Utvikle en modell for studiepoeng fra fagskoler basert på sammenligning av læringsutbyttebeskrivelser, slik at kompetanse oppnådd i fagskole anerkjennes og kan innpasses i høyskole- og universitetsutdanning nasjonalt og internasjonalt.
- 37. Styrke faglig og pedagogisk utdanningskvalitet i fagskolene med tilhørende finansiering.
- 38. Styrke fagskolene gjennom et bærekraftig system for finansiering basert på et dokumentert kostnadsnivå som stimulerer til vekst innen fagskoleutdanningen.

Høyere utdanning:

- 39. Etablere 5.000 nye førsteårsstudieplasser innen teknologi, realfag og IKT på fire år.
- 40. Stimulere til mer aktivt samarbeid med arbeids- og næringsliv for å sikre relevans i studiene.
- 41. Etablere et system som sikrer nye private høyskoler anledning til så søke om og oppnå offentlig finansiering basert på gitte kriterier.

Forskning:

- 42. Øke offentlig finansiert forskning til 1,2 prosent av BNP i en overgangsperiode fram til treprosent-målet er oppnådd.
- 43. Forpliktende oppfølging med langsiktige og tverrfaglige forskningsprogram på alle prioriterte områder i Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning.
- 44. Økte bevilgninger til anvendt IKT-forskning og doktorgrader innen IKT, inkludert datasikkerhet.

Etter- og videreutdanning og livslang læring:

- 45. Etablere KompetanseFunn etter modell fra SkatteFunn, hvor bedriftene får skattefradrag for utgifter til kompetanseheving av sine ansatte.

Klima

Det må bli enklere å lage miljøvennlige løsninger.

Klimaendringene er reelle. Det krever omstilling til en økonomi hvor vekst og utvikling skjer innen naturens tålegrenser. Det er næringslivet som kan levere løsningene. Gjennom utvikling av ny

teknologi og nye forretningsmodeller legges grunnlaget for både reduserte utslipp i Norge og for global eksport av klimaløsninger.

Vi trenger nye smarte partnerskap mellom offentlig og privat sektor som legger til rette for utprøving og eksperimentering. Partnerskap som åpner opp for hurtigere jobbskifter - og forflytting av kunnskap - mellom offentlig og privat sektor.

Abelia foreslår derfor følgende tiltak:

46. Forskning innen klima, miljø og miljøvennlig energi må styrkes med én milliard kroner over de neste fire årene.
47. Etablere en bred nasjonal strategi for sirkulær økonomi.
48. Klima- og livsløpsregnskap må legges inn som krav i offentlige anskaffelser (for eksempel krav om klimavennlige bygg eller fossilfrie ferger.)
49. Gjennomgå det statlige virkemiddelapparatet for å sikre at bærekraft er kriterium for tildeling av offentlige forsknings- og innovasjonsmidler.
50. Vurdere alle større offentlige beslutninger og strategier opp mot hvilken effekt de vil ha på samfunn og miljø (basert på de mest relevante bærekraftsmålene).